

[K. B. Andersen.]

ning skulle jo gerne videre ud for, som professor Hurwitz siger, at bringe helse i det politiske liv.

Der har været, jeg gentager: har været, perioder inden for det sidste femår, hvor tanken om at få præciseret den uskreve lov om den ansvarlighed, der også må være knyttet til oppositionsledernes og deres partiers stilling, kunne melde sig; men det er jo heldigvis ikke i samme grad dagens tekst, som det tidligere har været. Og for at fortsætte med at samle en kreds af deltagere om den offentlige ansvarsbevidsthed: mon ikke et og andet af den kommende tids problemer lettere lod sig løse, om de store organisationer ikke alene følte sig som repræsentanter for deres medlemmers snævre interesser, sådan som en lønmodtagerorganisation — og det var ikke De samvirkende Fagforbund — for nylig gav udtryk for det, men så problemerne også i samfundsperspektiv eller, hvad der er det samme, så medlemmernes interesser på noget længere sigt og i noget større sammenhæng? Et virkelig betydningsfuldt bidrag til en ansvarsbevidsthed i den offentlige debat ville det jo være, om ikke enhver gruppe, der offentligt ømmer sig, kunne få medhold i, at netop den er den mest forfulgte af alle i de gode tiders samfund, ganske uden hensyn til dens indkomstniveau i øvrigt.

Det ærede medlem hr. Poul Møller var inde på tanken om en omkostningspause. Hvad mener det ærede medlem i praksis hermed? Er det f. eks. et forslag om stop for lønninger inden for det private erhvervsliv hele vejen op til tops? Har vi mulighed for at praktisere noget sådant? Er det totalt stop for priser og avancer, for udbytter og tantiemer? Omgående stop for stigning på grundpriser o. s. v., o. s. v.? Kan det laves? Jeg er, som det ærede medlem ved, helt enig i nødvendigheden af at bringe den udvikling, der truer den økonomiske balance og dermed beskæftigelsen, til standsning, men jeg vil advare mod forenkende slagord. Hvis en omkostningspause alene skal omfatte eller i praksis alene vil komme til at omfatte de lønmodtagere, der er inde under de kollektive overenskomster eller under tjenestemandslovens bestemmelser, vil det jo ikke føre til det ønskede resultat. En omkostningspause må ikke alene omfatte de ind-

komster, der er lette at få øje på, men også alle de indkomstkilder, der er vanskeligere at kontrollere, men som ikke er mindre inflationsskabende.

I sin tale i aftes var nationalbankdirektøren jo også stærkt inde på disse spørgsmål og glædeligvis med det brede sigte, som lønmodtagerne her i landet måske undertiden berettiget eller uberettiget har følt savnet af i nationalbankdirektørens betragtninger. Nationalbankdirektøren talte om en eventuel nødvendighed for folketinget af at supplere finanspolitikken med en egentlig indkomstpolitik omfattende alle. Helt ubetrædt kan vejen vel ikke siges at være efter de sidste landbrugsordninger, men lad os nu i første omgang opfatte det som en appel til organisationerne og til de frie erhvervs udøvere.

Det ærede medlem hr. Poul Møller advarede mig imod at blæse liv i gamle politiske modsætninger. Jeg er 100 pct. enig i, at situationen både indadtil og udadtil nu og i den kommende tid kræver samarbejde. Men som tidligere sagt: derfor skal vi da ikke afskaffe den principielle politiske debat. Kompromis er ifølge min husven Raunkjærs leksikon: forlig mellem stridende parter ved gensidig indrømmelse, d. v. s. indrømmelser ud fra noget, og dette noget må vel være de grundsyn og de ideer, som de enkelte partier står for. Det tjener ikke noget godt demokratisk formål at ville apolitiserer problemerne sådan i bred almindelighed. Dels giver en sådan tale offentligheden et — forkert — indtryk af, at politik er noget ufint, noget overflødigt, noget, der kun ødelægger de veltillægte saglige cirkler, dels vil en politisk neutralitet altid betyde en klyngen sig til det bestående, en låsen udviklingen fast, som i hvert tilfælde mit parti ikke er indstillet på at affinde sig med.

Vi skal ikke kunstigt holde liv i gamle dogmer, sagde det ærede medlem. Helt enig. Den sande konservatisme, som vel trives inden for alle partier, er troen på at kunne løse nutidens og fremtidens problemer efter fortidens recepter. Jeg er ikke i tvivl om, at det ærede medlem vil hævde af og til at have mødt en sådan indstilling fra mit parti. Vi synes måske til gengæld, at vi nu og da møder denne klæben til døde idealer hos det ærede medlems parti, f. eks. når det gælder det samarbejde mellem erhvervsliv og stat,